

ปัญหาเกี่ยวกับการคำนวณและ เจลีสทรีทรี เมื่อมีการบังคับคดีแห่ง
คดีล้มละลาย และกรณีศาลสั่งผู้ชำระบัญชี

นางสาวทูนใจ ศรีวังพล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๔

ISBN 974-564-600-8

010559

I 15803855

PROBLEMS IN COMPUTATION AND PARTICIPATION IN PROPERTY
APPLICABLE TO EXECUTION OF CIVIL JUDGEMENT, BANKRUPTCY
AND LIQUIDATION ORDERED BY THE COURT

Miss Toonjai Sriwangpol

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

ISBN 974-564-600-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาเกี่ยวกับการคำนวณและ เจลีสทรีทรี เมื่อมีการบังคับคดีแห่ง
คดีล้มละลาย และกรณีศาลสั่งตั้งผู้ชำระบัญชี

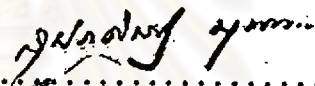
โดย นางสาวพูนใจ ศรีวังพล

ภาควิชา การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา นายวิมล ราชเทรินทร์
รองศาสตราจารย์ วิไลลักษณ์ ภัทโรคม

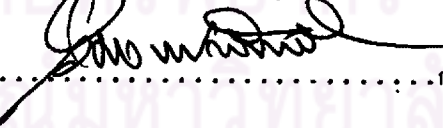
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาดตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ ชุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

.....กรรมการ
(นายบรรอด ตันประเสริฐ)

.....กรรมการ
(นายวิมล ราชเทรินทร์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิไลลักษณ์ ภัทโรคม)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาเกี่ยวกับการคำนวณและเฉลี่ยทรัพย์สิน เมื่อมีการบังคับคดีแพ่ง
คดีล้มละลายและกรณีศาลสั่งตั้งผู้ชำระบัญชี

ชื่อนิสิต

นางสาวทუნใจ ศรีวังพล

อาจารย์ที่ปรึกษา

นายวิมล ราชเทวินทร์

รองศาสตราจารย์ วิไลลักษณ์ ภัทโรดม

ภาควิชา

การบัญชี

ปีการศึกษา

๒๕๖๗

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนการบังคับคดีแพ่ง คดีล้มละลายและกรณีศาลสั่งตั้งผู้ชำระบัญชี ตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมประกาศใช้ และศึกษาเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ในทางปฏิบัติในการดำเนินการคำนวณและเฉลี่ยทรัพย์สิน เมื่อมีการบังคับคดีแพ่ง คดีล้มละลายและกรณีศาลสั่งตั้งผู้ชำระบัญชี ที่กรมบังคับคดีเป็นผู้ดำเนินการ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา

วิธีการศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ และเอกสารต่าง ๆ เช่น ส่วนงานการบังคับคดีแพ่ง ส่วนงานการบังคับคดีล้มละลาย และส่วนงานชำระบัญชีของกรมบังคับคดี ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ระเบียบข้อกำหนดการบังคับคดีแพ่ง การบังคับคดีล้มละลายและกรณีศาลสั่งตั้งผู้ชำระบัญชีของกรมบังคับคดี รวมทั้งได้สัมภาษณ์บุคคลที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการบังคับคดีแพ่ง การบังคับคดีล้มละลายและกรณีศาลสั่งตั้งผู้ชำระบัญชี

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการคำนวณและเฉลี่ยทรัพย์สิน เมื่อมีการบังคับคดีแพ่ง การบังคับคดีล้มละลายและกรณีศาลสั่งตั้งผู้ชำระบัญชี ได้แก่การใช้กฎหมายโดยไม่เป็นธรรมและปัญหาเกี่ยวกับการประเมินราคาทรัพย์สิน

จากการค้นคว้าและวิเคราะห์พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการใช้กฎหมาย โดยไม่เป็นธรรม นั้นเกิดจากระเบียบของทางราชการคือ การคิดค่าธรรมเนียมยังไม่เป็นธรรม ลูกหนี้เอาเปรียบเจ้าหนี้โดยประวิงเวลาการขายทอดตลาดทรัพย์สิน เจ้าหนี้เอาเปรียบลูกหนี้โดยให้ลูกหนี้ชำระหนี้ นอกคดียแล้วไม่ออกใบรับเงินให้ ซึ่งมีผลทำให้ถือว่าเจ้าหนี้อยังไม่ได้รับชำระหนี้ และหนี้ของลูกหนี้

จะคงอยู่เท่าเดิม ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการประเมินราคาทรัพย์สินนั้น เกิดจากการขาดความรู้
และความชำนาญในการประเมินราคาของเจ้าพนักงานบังคับคดี

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนเห็นควรเสนอให้ส่วนราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง
ดำเนินการแก้ไขและอุดหนุนเพิ่มเติม พร้อมทั้งให้ความรู้ทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ
สำนวนคดีแก่เจ้าหน้าที่และลูกหนี้ และมีการวางหลักเกณฑ์และฝึกรอบรมเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการ
ประเมินราคาทรัพย์สินในแต่ละประเภท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Problems in Computation and Participation in
Property Applicable to Execution of Civil
Judgement, Bankruptcy and Liquidation Ordered
by the Court

Name Miss Toonjai Sriwongpol

Thesis Advisors Mr. Vimol Rachatawintara
Associate Professor Wilailuck Pattarodom

Department Accountancy

Academic Year 1984

ABSTRACT

The objectives of the thesis are:- to examine various steps of the execution of judgement in both Civil cases and Bankruptcy cases including Liquidation ordered by the court in pursuance of Ministerial Regulations laid down by the Ministry of Justice; to study problems arising thereof in the course of computation and participation of the judgement debtor's property; and to recommend some solutions of the problems.

The principal instruments of the study are books and documents such as the files of the execution of Civil cases, Bankruptcy cases and the files of the liquidation cases administered by the Legal Execution Department, Civil and Commercial Code, Rules and Regulations concerning the execution of judgement in Civil cases, Bankruptcy cases, and Liquidation ordered by the court as in force at the Legal Execution Department

Unfair application of the law and the problems concerning valuation of the property are found by the study to be the main sources of the irregularities.

Unfair application of the law, in turn is found to stem from loopholes in the official Regulation such as; unfair assessment of the fees; the judgement debtor taking advantage over the judgement creditor by delaying the process of sale by auction; the judgement creditor taking advantage over the judgement debtor by accepting out of the court payment without issuing receipts which amounts to non-performance of the debtor's obligation. As to the problems concerning valuation of property these normally arise out of lack of knowledge and skill on the part of the executing officers.

To solve the problems above mentioned more rules and regulations should be laid down or improved upon by the administration. Judgement creditors and debtors should also be provided with the knowledge on essential legal points and the officers whose duties are to value the property in each category should be trained and their certain framework regulated.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนได้รับความกรุณาจากศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ซึ่งได้แนะนำหัวข้อเรื่องและผู้เขียนเรียบเรียง พร้อมกันนี้ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือและคำแนะนำเป็นอย่างดีจากข้าราชการกรมบังคับคดี เช่น นายวิมล ราชเทรินทร์ ผู้อำนวยการกอง กองยึดอายัดและจำหน่ายทรัพย์สิน นางสาวฉวีวรรณ จิรสิทธิ์ กองคลัง และ นางสุภาวดี พวงสมบัติ กองจัดการทรัพย์สิน

การที่การศึกษาของผู้เขียนล่วงไปด้วยดีครั้งนี้ ส่วนหนึ่งนั้น เนื่องมาจากการให้คำแนะนำ วิจารณ์ ตรวจสอบข้อผิดพลาด ตลอดจนการเรียบเรียงงานจนสำเร็จเป็นวิทยานิพนธ์ จากรองศาสตราจารย์ วิไลลักษณ์ ภักโรตม ซึ่งเป็นอาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์ของผู้เขียน นายบุญรอด ต้นประเสริฐ ผู้พิพากษาประจำกระทรวงช่วยราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการกอง กองยึดอายัดและจำหน่ายทรัพย์สิน และ นายอมรศักดิ์ นพรัมภา เลขาธิการกรม กรมบังคับคดี ซึ่งถ้าปราศจากความกรุณาจากทั้งสามท่านนี้แล้ว วิทยานิพนธ์นี้ก็ยากที่จะสำเร็จลงได้

ท้ายที่สุดนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านผู้มีส่วนช่วยเหลือทุกท่าน ทั้งที่ได้กล่าวมาแล้ว และมิได้กล่าวมาแล้ว หากความดีทั้งหลายอันอาจได้รับจากวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนขอมอบแด่ทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ ผู้เขียนเองใคร่ขอรับแต่เพียงความรู้จากการศึกษา และความภูมิใจในการได้รับความอนุเคราะห์จากท่านทั้งหลาย ส่วนความผิดพลาดใด ๆ ที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนขอน้อมรับแต่เพียงผู้เดียว

ทูนใจ ศรีวังพล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาของปัญหา	๓
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
ขอบเขตของการวิจัย	๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๔
วิธีดำเนินการวิจัย	๔
๒. ลักษณะทั่วไปของการบังคับคดีแพ่ง	๕
การบังคับคดีแพ่ง	๖
การยึดและการอายัดทรัพย์สิน	๗
วิธีการยึดและอายัดทรัพย์สิน	๗
การขายทรัพย์สิน	๑๑
การงดหรือการถอนการบังคับคดี	๑๔
การบังคับคดีแพ่งคาบเกี่ยวกับคดีล้มละลาย	๑๔
๓. ลักษณะทั่วไปของการบังคับคดีล้มละลายและกรณีศาลสั่งตั้งผู้ชำระบัญชี	๑๗
การบังคับคดีล้มละลาย	๑๗
การไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย	๒๓
การประนอมหนี้	๒๓
การรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สิน	๒๓
การแบ่งทรัพย์สิน	๒๔
การปิดคดี	๒๔
การบังคับคดีกรณีศาลสั่งตั้งผู้ชำระบัญชี	๒๖

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

๔.	การคำนวณและเฉลี่ยทรัพย์สินเมื่อมีการบังคับคดีแพ่ง คดีล้มละลาย และกรณีศาลสั่งตั้งผู้ชำระบัญชี	๒๔
	การคำนวณและเฉลี่ยทรัพย์สินเมื่อมีการบังคับคดีแพ่ง	๒๔
	การคำนวณและเฉลี่ยทรัพย์สินเมื่อมีการบังคับคดีล้มละลาย	๔๒
	การคำนวณและเฉลี่ยทรัพย์สินกรณีศาลสั่งตั้งผู้ชำระบัญชี	๔๔
๕.	ลักษณะของปัญหาและแนวทางแก้ไข	๕๑
	ปัญหาเกี่ยวกับการใช้กฎหมายโดยไม่เป็นธรรม	๕๑
	ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินราคาทรัพย์สิน	๕๗
๖.	บทสรุป	๕๘
	บรรณานุกรม	๖๔
	ภาคผนวก	๖๖
	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	๖๗
	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เกี่ยวกับอำนาจของผู้ชำระบัญชี	๗๒
	พระราชบัญญัติล้มละลาย	๗๓
	ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีล้มละลาย และการ ชำระบัญชี พ.ศ. ๒๕๒๐	๗๔
	ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงาน บังคับคดี พ.ศ. ๒๕๒๒	๑๐๓
	ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๖	๑๒๔
	ประวัติผู้เขียน	๑๓๗